

Mittag & co. - Parkveien 25

- Kristiania. -

har det største lager av lærebøker og
litteratur for schak.

Ledig annonseplads.

Netop utkommet:

Oberstløjtnant

S. VAAGE

En mindre lærebok
i

Schakspil

Tredie utgave

Pris 2,75

Stort lager av schak-
spil til forskjellige pri-
ser. Stanons føres som
regel paa lager.

N. W. Damm & Søn
Øvre Slotsgt 6.

Ledig annonseplads.

NORSK SCHAKBLAD

REDAKTION:

LEIF F. D. LUND, H. G. HANSEN,
J. SCHEEL.

MEDARBEIDERE:

TR. AALHEIM, JAC. A. BREKKE,
A. M. ERICHSEN.

UTGIT AV

CHRISTIANIA SCHAKSELSKAB

KRISTIANIA :: JOHANSEN & NIELSENS BOKTRYKKERI.

NORSK SCHAKBLAD

UTGITT AV CHRISTIANIA SCHAKSELSKAB

Utkommer med 12 nummere aarlig. Abonnement kan tegnes ved enhver postanstalt i Norge, Sverige og Danmark. Kr. 6,00 pr. aargang.

Nr. 3-4.

Mars - April 1919

1. aarg.

Av schakspillet historie.

Ved E. Jürgens.

I

Naar man holder sig for øie, hvilket vanskelig og aandrikt spil schak er, hvor meget studium og tankearbeide der utkræves for at kunne mestre det, og hvilken fylde av skjønhed det rummer — ikke mindst ved sin rigdom paa kunstfærdig komponerte problemer — saa vil det selv for den, der intet kjendskap har til spillets historie, ligge nær at anta, at det fra først av har været mere eller mindre forskjellig fra vor nuværende schak. Utviklingens lov, fra det lavere til det høiere, gjør sig ogsaa gjældende for det kongelige spil. Hvorledes det i sin ældste skikkelse var beskaffent, vet vi ikke med bestemthet. Det er i det hele yderst sparsomme efterretninger vi har om schakspillet i de 3-4 første aarhundreder, efterat vi har faat kundskap om dets eksistens. Rigtignok hævder *van der Linde*, at arabernes schak, schatrandsch, er identisk med indernes tsjaturanga. Men *J. Kohtz* betviler righeten herav og opstiller i *Deutsches Wochenschach* 1910 en hypotese angaaende tsjaturanga, som nærmere skal bli omhandlet i et senere avsnit. Hermed faar det nu være, som det vil — under enhver omstændighet har den *arabiske* schak slik, som vi kjender den, i løpet av middelalderen undergaat flere betydelige ændringer, saaledes at spillet først efterhaanden har naadd frem til sin nuværende fuldkommenhet, en utvikling, der først kan siges at være avsluttet ved rokadens indførelse omkring midten av det 16de aarhundrede.

Der har i tidernes løp opstaat mange forskjellige avarter av schakspillet. Allerede i det 10de aarhundrede var saadanne i bruk, deriblandt en slags schak, som spiltes paa et i 100 felter inddelt brett. Her optræder foruten vore almindelige officerer mellem elefanterne (løperne) og rytterne (springerne) en kamel eller drome-

dar, der gik 2 skridt i like linje*). «Grande Acedrex,» som kong Alfonso i sit store schakverk fra 1283 betegner som indisk, blev spillet paa et Bret med 12×12 felter og hadde 12 officerer, hvoriblandt en løve med samme gang som dromedaren og en krokodille, der svarte til vor nuværende løper. I en efter keiser Timur benævnt avart av schakspillet forekommer endog hele 17 — sytten — officerer, deriblandt foruten de to forannævnte, løve og krokodille, en wasir, der gik ett skridt i like linje men likesom fersån (den gamle dronning) kun til nærmeste felt. I senere persiske haandskrifter findes desuten giraff, tyr m. m. saa «krigsspillet blev efterhaanden en Noahs ark» (v. d. Linde). Av andre eiendommelige avarter kan nævnes arabisk beleiringsschak med hele 6 konger og persisk citadelleschak. Endog saa sent som i det 19de aarhundrede ser man avarter av schakspillet opstaa, men de er omtrent alle igjen gaat under.

Hvilket land det er, som har æren av spilllets opfindelse, vet man ikke med absolut sikkerhet. I Ægypten er der fundet plastiske avbildninger, som kunde tyde paa, at schak hadde været kjendt i det gamle Ægypten, men man er kommet til det resultat som er bekræftet ved nyere utgravninger paa Cypem, at her ikke kan være tale om schak. Disse avbildninger er blot bevis for bretsplillenes høie alder overhodet, ikke for schakspilllets. Naar man saaledes paa et mindesmerke fra det 11te aarhundrede før Kristus ser kong Ramsenit sitte ved et Bret og spille med sin datter, da mener man, at dette kan ikke være nogen slags schak. Ti de 14 brikker, som sees paa brettet, er alle av samme størrelse og samme utseende**).

Fortællingen om vismanden Sissa ibn Dahir i Indien, som skulde ha opfundet spillet til underholdning for kong Shiram, og andre lignende fortællinger tilhører fablernes rike. Opfyldt av beundring og glæde over spilllets opfindelse, heter det, befalte kongen, at schakbretter skulde opstilles i templerne, og han lot Sissa selv vælge sin løn. Saa kommer den bekjendte historie om hvetekornene. Sissa ønsket sig 1 korn for det første av de 64 felter***), 2 for det andet o. s. v. dobbelt op indtil det sidste. Kongen indvilget heri, forbauset over den beskedne fordring. Men snart kom skatmestrene og beklaget sig. Hele Indiens, ja hele verdens rigdom, var utilstrækkelig til at tilfredsstille Sissa. Efter en av dr. Max Lange anstillet beregning maatte jordens faste land uten skoge, ørkener, sjøer o. s. v. og under forutsætning av fortrinlig hvetegrund være næsten 76 gange større for at kunne frembringe saa meget — ialt over 18 trillioner korn. Efter et

*) «Taarnet» i tsjaturanga har muligens oprindeligen hat denne gang (Kohtz).

**) Næsten alle ubekjendte bretsplil, som man træffer paa hos de forskjellige folkeslag, ja sogar hos rødhuderne, har hat den skjæbne at bli forvekslet med schak (v. d. Linde).

***) „Kornkamre“. Arab. „huse“ (spansk, ital. casa, fransk: case).

andet indisk sagn er schakspillet opfundet paa Ceylon. Der foreligger i det hele en meget rik schakmytologi. Intet andet spil har saa mange mytedannelser at opvise — et bevis paa schakspilllets høie rang*). At spilllets vugge har staaet i Indien og at det derfra har spredt sig ut over den øvrige verden, er dog neppe tvilsomt. Der er, bl. a. av sproglige grunde, en til visshet grænsende sandsynlighet for, at saa er tilfældet.

Hverken grækerne eller romerne kan i den klassiske oldtid sees at ha hat kjendskap til schak. De spil, som omhandles i litteraturen (Petteia i den græske, Latrunculi m. fl. i den romerske) har været av en anden art. Senere romerske forfattere har tillagt helten Palamedes fra den efterhomerske sagnkreds opfindelsen av Petteia, som igjen har været likestillet med Latrunculi og schak. Derav kommer det, at Carrera i sit schakverk 1617 aapner rækken av berømte schakspillere med «Palamedes, opfinder av schakspillet».

Om den kinesiske schak, der avviger betydelig fra vor, har forskjellige meninger gjort sig gjældende. De fleste helder dog til den anskuelse, at spillet ikke er opfundet av kineserne men — som tilfældet er med andre spil — oprindeligen kommet fra Indien, og at det senere er ændret av kineserne. Det kinesiske schakbret deles ved en tvers over brettet gaaende «strøm» i to like dele, som ikke maa overskrides av alle brikker. Disse er opstillet anderledes end i vor schak, og deres gang er mange eiendommelige indskrænkninger underkastet.

I midten av forrige aarhundrede forfægtes av den engelske orientalist *Duncan Forbes*, den anskuelse, at schakspilllets rot maatte søkes langt tilbake i den graa oldtid, 3000 aar eller mere før vor tidsregning, i form av en art fire-schak, der spiltes med terninger. Et slikt spil blir nemlig flere steder omtalt i den orientalske litteratur. Men saa optraadte i 1874 den bekjendte hollandske bibliograf og historieskriver, Antonius van der Linde, med sin «Geschichte und Litteratur des Schachspiels» og kuldkastet, hvad Forbes hadde bygget op. Vil man staa paa historiens sikre grund »og ikke styrte sig ned i et hav av fabler», kan man efter v. d. Linde med sikkerhet kun slaa fast, at perserne og araberne i det 10de aarhundrede efter Kristus kjendte et fra Indien stammende «krigsspil», tsjaturanga (pers. tsjatrang, arab. schatrandsch) og at begyndelsen til dette kjendskap kan sættes til den anden halvdel av det 9de aarhundrede. Tsjaturanga (delt i 4), som ogsaa var betegnelsen for den indiske hær, sigter til de 4 dele, hvorav hæren bestod: fotfolket (bønderne i schakspillet), rytteriet (springerne), stridsvognene (taarnene) og elefanterne (løperne). Spillet skulde altsaa forestille to kjæmpende hæere, og det har i sin ældste skikkelse antagelig været, hvad man paa tysk kalder et «vernich-

*) Efter A. v. Oefeles hypotese skulde den indiske urschak endnu forefindes „i sin oprindelige renhet“ (?) hos de indfødte paa Sumatra.

tungsspiel» (tilintetgjørelsesspil) uten nogen særstilling for kongen saaledes som i den arabiske schak. Opfindelsen av dette krigsspil i Indien — maaske av en buddhistisk munk*) — mener professor *H. J. R. Murray* og likeledes *J. Kohtz* med en temmelig høi grad av sandsynlighet at kunne henlægge til den anden halvdel av det 6te aarhundrede efter Kristus. Van der Linde derimot er av den opfatning at tidspunktet for spilllets opfindelse ikke kan sættes synderlig længer tilbake end til aaret 800, hvis man vil staa paa historisk grund. «Bak dette tal,» siger han, «troner den ravnsorte nat, hvor man i det høieste kan se spøkelser.»

Det ældste sted, som man kjender i Sanskritlitteraturen, hvor der er henpekt paa schakspillet, skriver sig fra slutten av det 7de aarhundrede. Det fortælles, at kong *Shriharscha* (618—650) hadde udmerket sig ved en overordentlig fredskjærlighet. Under hans regjering hadde ingen anden kamp fundet sted end den mellem de honningsamlende bier, ingen andre føtter var avhugget end verseføtter, og man hadde ingen andre hære end schakhærene paa brettet med de 64 felter.

De etterretninger, den persiske literatur gir os om schakspillet er betydelig mere rikholdige end de vi faar fra den gamle indiske. I heltegediget «Schahnameh» (Kongeboken) av den berømte persiske digter *Abul Kasim Manssur* med tilnavnet *Firdusi* (940—1020) omtales tsjaturanga paa to steder, hvorav det ene refererer sig til den persiske konge *Chosroës I*, den store *Nuschirwan*, som hersket fra Middelhavet like til Indus (532—578). Det skildres, hvorledes kongen mottar et indisk gesandtskap, som bl. a. overrækker ham et pragtfuldt schakspil fra den indiske konge. Kunde de vise ved hoffet utfinde spilllets regler og angi, hvorledes brikkerne skulde oppstilles samt deres gang, forpligtet den indiske konge sig til at betale tribut til den persiske konge. I motsat fald skulde denne sidste være tributpliktig. Opgaven lykkedes for en av vismændene, kongens nærmeste raadgiver, som oppstiller brikkerne paa brettet i den rette orden akkurat saaledes, som de nu staar og angir deres gang. Men hvorledes denne er, faar vi desværre ikke vite noget om. Den grundige kjender av schakspilllets historie, *von der Lasa*, kalder rigtignok dette en poetisk fiktion, men han benægter samtidig ikke muligheten av, at fortællingen kan ha et historisk grundlag.

Dette blir saa meget sandsynligere, naar den sammenholdes med en beretning i et andet persisk skrift fra omkring aar 600, hvor det siges om *Ardeschir*, den første konge av *Sassanidernes* berømte slekt, at han bl. a. i tsjatrang (schak) var dygtigere end alle sine samtidige. Den, som fortæller dette, maa naturligvis ha kjendt

*) Buddhismen forbyder enhver blodsutgydelse, ogsaa forsvarskrig. Skulde vi i det fredelige «krigsspil» kunne se en buddhistisk parallel til profetens forjættelse i Israel: Sværd skal smedes om til hakker o. s. v.? (v. d. Linde). — Felternes antal 64 = kvadratet av det hellige tal 8 (kubus av det hellige tal 4).

schakspillet, selv om man forøvrig ikke anser beretningen for historisk troværdig — i saa fald maatte nemlig spillet allerede ha eksistert i det 3dje aarhundrede e. Kr.

Om anvendelse av terninger i schakspillet er der hos *Firdusi* ikke tale.

Ogsaa de gamle arabiske forfattere gaar ut fra, at schakspillet er kommet fra Indien. *Historieskriveren Masudi* († 958) henlægger i sit verk «De gyldne enge» spilllets oprindelse til den indiske konge *Balhits* regjeringstid. Det skulde i saa fald ha været opfundet et par hundrede aar før Kristus. Denne beretning fæster v. d. Linde ingen lid til — det vilde være tidsspilde, siger han, at gaa nærmere ind herpaa. En anden historieskriver, *Al Biruni* (970—1038), hvorom mere i neste avsnit, omtaler schakspillet paa flere steder i sin indiske historie.

Det synes som om *Murray* og *Kohtz* tiltrods for v. d. Lindes skepsis likeoverfor de gamle kilder har gode grunde for at henlægge schakspilllets oprindelse til den 2den halvdel av det 6te aarhundrede efter Kristus. Muligheten av, at det kan være endnu adskillig ældre, er heller ikke utelukket; men herom foreligger altsaa ingen paalidelige historiske vidnesbyrd, og den av *Forbes* hævdede anskuelse tæller i hvert fald nu ikke mange tilhængere. Man har intet avgjørende holdepunkt for den antagelse, at schakspillet i urgamle tider før vor tidsregning har været kjendt av ægypterne, kineserne eller andre folkeslag.

Partier.

Parti nr. 21. Dronningbondespil.

Spillet i vaarturneringen 1919 i Christiania Schakselskab.

<i>J. A. Brekke.</i>	<i>Leif Lund.</i>	En feil. Bedre er S + e2,
1. d2—d4	d7—d5	13 D + e2, Se7.
2. Sg1—f3	c7—c5	13. Lf3 + e4 Lf5 + e4
3. e2—e3	Sb8—c6	14. Se5 + c6 Tc8 + c6
4. b2—b3	Sg8—f6	Heller ikke b + c6, strækker
Her kommer Da5 † i betrakt-		til. Der kan følge 15 S + e4,
ning.		d + e4 16. f5 med bedre spil
5. Lc1—b2	Lc8—g4	for hvit.
6. Lf1—e2	e7—e6	15. Sd2 + e4 d5 + e4
7. 0—0	Lf8—d6	16. d4—d5 Tc6—c8
8. Sb1—d2	0—0	17. d5 + e6
9. Sf3—e5	Lg4—f5	Ogsaa f5 var meget godt.
Bedre er L + e2.		17. f6—f5
10. c2—c4	Ta8—c8	18. Dd1—d5 Dd8—e7
11. f2—f4	Sf6—e4	19. Ta1—d1 Tc8—d8
12. Le2—f3	f7—f6?	

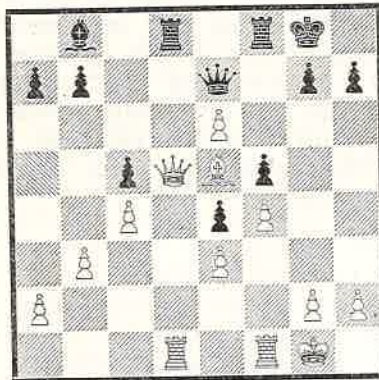
Nu ser det jo ut som om bondegevinsten ikke skal bli til velsignelse for hvit; der truer Lb8. Hvit har imidlertid en overraskelse i bakhaand.

20. Lb2-e5!

En fin og avgjørende kombination. Det er klart at 20 — L + e5, 21. D + e5 fører til fordærvelse, da sort derefter neppe kan røre sig mens hvit truer med Td5 og fordobling av taarnene i d-linjen.

20. Ld6-b8

Stilling etter sorts 20de træk:

21. Dd5-d7!

Kombinationens point.

21. Td8 + d7

22. Td1 + d7 De7 + d7

23. e6 + d7 T f8-d8

24. Le5 + b8 T d8 + b8

25. T f1-d1 T b8-d8

26. T d1-d5 b7-b6

27. Kg1-f2!

Efter T + f4 vilde sort ha gode remischanse. Den med teksttrækket indledede manøver fører derimot til klar gevinst. Gaar den sorte konge til e7 (e6) for at erobre d-bonden, overfalder den hvite konge bänderne paa kongefløien. Resten av partiet behøver ingen kommentarer.

27. g7-g6

28. Kf2-g3 Kg8-f7

29. Kg3-h4 Kf7-f6

30. h2-h3 Kf6-f7

31. g2-g4 f5 + g4

32. Kh4 + g4 Kf7-f6

33. f4-f5 g6 + f5 †

34. T d5 + f5 † Kf6-e7

35. Tf5-e5 † Ke7-f6

36. Te5-d5 Kf6-e7

37. Kg4-h5 T d8 + d7

38. T d5 + d7 Ke7 + d7

39. Kh5-h6 Kd7-e6

40. Kh6 + h7 Ke6-f7

41. Kh7-h6 Kf7-f6

42. Kb6-h5 Kf6-f5

43. Kh5-h4

Opgit.

Parti nr. 22. Italiensk parti.

Spillet i Christiania Schakselskabs vaarturnering 1919.

J. Olsen A. M. Erichsen.

1. e2-e4 e7-e5

2. Sg1-f3 Sb8-c6

3. Lf1-c4 Sg8-f6

4. d2-d3 Lf8-c5

5. 0-0 d7-d6

6. Lc1-g5

Dette træk er ikke godt før sort har rokkeret.

6. h7-h6

7. Lg5-h4?

Det er en kjendt sak at sort nu faar fordel, idet han med næste træk vinder nok et tempo for

sit angrep paa den hvite rokkestilling. Bedst er 7 L + f6, D + f6, 8. Sc3 og 9. Sd5.

7. g7-g5

8. Lh4-g3 h6-h5

9. h2-h4

Forholdsvis bedst. Paa 9. S + g5? kan følge h4, 10. S + f7, h + g3, 11. S + d8. Lg4, 12. Dd2 (e1), Sd4, 13. h3 (Sc3, Sf3 †, 14. g + f3, L + f3 o. s. v.) Se2 † 14. D + e2 (Kh1, T + h3, 15. g + h3, Lf3 † mat.) L + e2 o. s. v.

9. Lc8-g4

10. c3-c3 Dd8-d7

11. Sb1-d2

11. d4, e + d4, 12. e5 har været forsøkt men uten nytte.

11. 0-0-0

12. b2-b4 Lc5-b6

13. Dd1-b3 Sf6-h7

14. Lc4 + f7

Bedre var h + g5, hvorefter det er vanskelig at paavise nogen vindende fortsættelse for sort.

14. Td8-f8

15. Lf7-g6

Paa 15. Lc4 følger Sd8 med truslen L + f3, S + f3, T + f3, g + f3, Dh3 med avgjørende angrep.

15. Lg4-e6

16. Db3-b2 g5-g4

17. Sf3-h2 Sh7-f6

18. Sd2-c4 Sc6-e7

19. a2-a4 Le6 + c4

20. d3 + c4 Se7 + g6

21. a4-a5 Lb6-e3

22. f2 + e3 Sf6 + e4

23. Lg3-e1 g4-g3

24. Sh2-f3 Dd7-g4

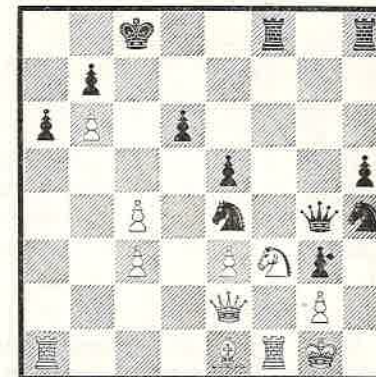
25. b4-b5 Sg6 + h4

26. b5-b6 c7 + b6

27. a5 + b6 a7-a6

28. Db2-e2

Stilling efter hvits 28de træk.

28. Se4-f2!

Truer S + f3, g + f3, Dh3 o. s. v.

29. Sf3-d4

Paa 29. L + f2 følger S + f3 †, 30. g + f3, g + f2 †, 31. K + f2, Dh4 † o. s. v.

29. Dg4-e4!

30. Se4-f3 Tf8 + f3!

31. Le1 + f2 g3 + f2 †

32. Tf1 + f2 T f3 + f2

33. De2 + f2 T h8-g8

34. g2-g3 Sh4-f5

35. g3-g4 T g8 + g4 †

36. Kg1-f1 Sf5 + e3 †

Opgit.

Parti nr. 23. Fransk parti.

Spillet i Christiania Schakselskabs vaarturnering 1919.

Leif Lund. T. Aalheim.

1. e2-e4 e7-e6

2. d2-d4 d7-d5

3. Sb1-c3 Sg8-f6

4. Lc1-g5 Lf8-e7

5. e4-e5 Sf6-d7

6. Lg5 + e7 Dd8 + e7
7. Dd1—d2

Dr. Tarrasch uttaler i „Die moderne Schachpartie“ at like-
som dette træk er det ældste i
denne stilling, synes det ogsaa
at være det bedste. Alminde-
ligere er Sb5.

7. a7—a6
Bedre er 0—0
8. f2—f4 c7—c5
9. Sg1—f3 Sb8—c6
10. g2—g3

Dette i forbindelse med den
følgende udvikling av løperen til
g2 er anbefalet av dr. Tarrasch
og anvendt av ham i flere partier.

10. c5 + d4
11. Sf3 + d4 f7—f6

Ikke godt. Hvit nødes nu
rigtignok til at oppgi sit centrum,
men efter det følgende avbytte
paa f6 er de sorte centrums-
bønder svake.

12. e5 + f6 De7 + f6
13. 0—0—0 0—0

Efter avbytte av springer og
dronning staar hvit noget friere.

14. Lf1—g2 Sd7—b6
15. Th1—e1 Sb6—c4?

En feil som koster partiet.

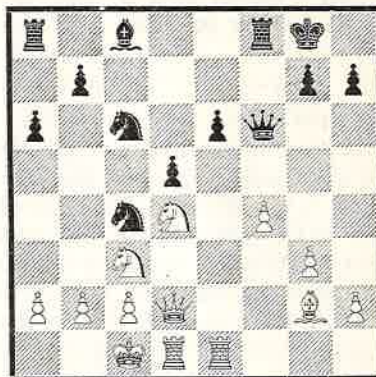
Se diagram.

16. Sc3 + d5! Df6—d8
Paa e + d5 følger 17. L +
d5, Le6, 18. T + e6. Paa Df7
følger 17. Dc3! e + D5, 18. b3,
Sa3, 19. Dc5 o. s. v.

17. Sd4 + e6 Lc8 + e6
18. Dd2—c3 Sc4—e5

Efterfølgende parti er spillet under en simultanforestilling
som Capablanca gav i Berlin den 9. november 1913. Capablanca
spillet 30 partier, av hvilke han vandt 21, tapte 2 og gjorde 7
remis. Vi antar at partiet vil interessere, da det formodentlig er
første og indtil nu eneste gang at en nordmand har havt anled-
ning til at spille med den berømte cubaner.

Stilling efter sorts 15de træk:

Andre træk er ikke bedre.
Daarlig var f. eks. S + b2, for
etter 19. D + b2 har sort intet
bedre end L + d5. Men herpaa
følger 20. L + d5 † etterfulgt
av L + c6 med officersgevinst.

19. f4 + e5 Dd8—g5 †
20. Dc3—d2 Dg5—f5
21. Lg2—e4 Df5—f7
22. Dd2—g5 h7—h6
23. Dg5—g6 Df7 + g6
24. Le4 + g6 Ta8—c8
25. Sd5—f4 Le6—f5
26. Lg6 + f5 Tf8 + f5
27. e5—e6 g7—g5
28. Sf4—h5 Tf5—f2
29. Td1—d2 Tf2 + d2
30. Kc1 + d2 Sc6—d4

Hermed opnaaes intet.

31. Kd2—d3 Sd4 + c2?

Springeren maatte gaa til-
bake til c6. Partiet blev her
avbrudt og senere opgit av sort.
Der vilde ha fulgt 32. Te4 og
hvit vinder.

Parti nr. 24. Dronninggambit.

Capablanca.	O. Smedal.
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	e7—e6
3. Sb1—c3	Sg8—f6
4. Lc1—g5	Lf8—e7
5. e2—e3	0—0
6. Sg1—f3	b7 b6
7. c4 + d5	e6 + d5
8. Ta1—c1	Lc8—b7
9. Sf3—e5	Sb8—d7
10. Lf1—d3	Sf6—e4
11. Lg5 + e7	Dd8 + e7
12. Ld3 + e4	d5 + e4
13. Se5 + d7	De7 + d7
14. 0—0	Lb7—a6
15. Tf1—e1	La6—d3
16. f2—f3	Tf8—e8
17. f3 + e4	Ld3 + e4
18. Sc3 + e4	Te8 + e4

Sort har nu det noget bedre
spil

19. Dd1—f3

Bedre var nok Dc2 (Te7, 20.
Dc6).

19. Ta8—e8
20. Tc1—c3 f7—f5
21. Te1—c1 c7—c6
22. g2—g3 g7—g6
23. Kg1—g2

Kf2 var bedre.

23. Te8—e6
24. b2—b4 Dd7—d5
25. a2—a4?

En feil som leder til tap av
en bonde og vel ogsaa burde
koste partiet. a 3 skulde ske.

25. Dd5—a2 †
26. Tc1—c2 Da2 + a4
27. h2—h4

Hvit opgir ogsaa b-bonden
for at komme til angrep.

27. Da4 + b4

Her var h5 forsigtigst for at
avskjære hvit enhver mulighet
til angrep i h-linjen.

28. h4—h5 Db4—b5
29. h5 + g6 h7 + g6
30. Kg2—f2 Db5—d5
31. Tc2—c1 a7—a5?

Sort maatte itide træffe for-
beredelser til at møte angrepet
i h-linjen f. eks. med Td6 i for-
bindelse med Te7 og eventuelt
Th7. Efter teksttrækket faar hvit
store remis chanser. Det samme
vilde ha været tilfældet med
Tg4, for efter 32. D + d5, e +
d5, 33. Tc8 (Tc7, Tge4) Kf7,
34. Tc7 †, Te7, 35. T + e7,
K + e7, 36. Tc7 †, Kd6, 37.
T + a7, Kc6, 38. Ta8, Kb5, 39.
Tb8 er sorts bondeovervegt,
neppe tilstrækkelig til at vinde
partiet.

32. Df3—h1 Kg8—g7
33. Dh1—h3 Dd5—a2 †
34. Tc3—c2 Da2—b3
35. Tc2—c3 Db3—b2 †
36. Tc3—c2 Db2—b3
37. Tc2—c3 Db3—a2 †
38. Tc3—c2 Da2—d5
39. Tc1—h1 Te6—e8
40. Dh3—h7 † Kg7—f6
41. Th1—h6 Dd5—f7

Tg8 bød større chanser.

42. Tc2 + c6 † Te4—e6
43. Tc6 + e6 † Te8—e6
44. Dh7—h8 † Df7—g7
45. Dh8—d8 † Dg7—e7
46. De8—g8 De7—g7
47. Dg8—d8 †

Remis.

Parti nr. 25. Russisk parti.

Spillet i „Tidskrift för Schacks“ korrespondanceturnering 1916-1917.

E. Barca, Sarpsborg.	Nordlander, Njurunda.
1. e2-e4	e7-e5
2. Sg1-f3	Sg8-f6
3. Sf3 + e5	d7-d6
4. Se5-f3	Sf6 + e4
5. d2-d4	d6-d5
6. Lf1-d3	Lf8-d6
7. 0-0	Lc8-g4

Marshalls spillemaate.

8. h2-h3	Lg4-h5
9. Sb1-c3	

Dette er vistnok sterkere end med c4 at slaa ind paa Marshalls varianter.

9.	Se4 + c3	0-0
10.	b2 + c3	0-0
11.	Ta1-b1	b7-b6

Marshall spillet mot Leonhardt (Karlsbad 1911) Sb8-d7 for paa 12 T + b7 at spærre taarnet inde med Sb6.

12.	c3-c4	d5 + c4
13.	Ld3 + c4	Sb8-c6
14.	c2-c3	Dd8-d7

For at gaa til f5.

15.	Tb1-b5	Lh5-g6
16.	Sf3-h4	Sc6-a5
17.	Lc4-e2	

Ikke Ld3 paa grund av L + d3, 18. D + d3, c5.

17.	Lg6-e4	
18.	f2-f3	Le4-b7

Paa Lg6 følger 19. f4, Le4, 20. Sf3.

19. Le2-d3!

Hvit vil angripe paa kongefløien. Kombinationen indeholder samtidig et interessant kvalitetsoffer.

19.	c7-c5	
20.	d4 + c5	Lb7-a6

21.	Tb5 + a5	La6 + d3
22.	c5 + d6	Ld3 + f1
23.	Ta5-g5!	f7-f6

Sort har faat kvaliteten for en bonde, men nu truer et kraftig angrep. Paa 23 -, La6 vilde ha fulgt 24. Sf5, g6 (Kh8? 25. Dd4, f6, 26. S + g7, Tg8, 27. Sh5 o. s. v. eller 26. -, f + g5, 27. Sf5 †, Kg8, 28. Sh6 † mat) 25. Se7 †, Kg7, 26. Tg4 med sterkt angrep.

24.	Tg5-g4	f6-f5
25.	Dd1-d5 †	Dd7-f7

Om Kh8, saa Sg6 †

26.	Sh4 + f5	Df7 + d5
27.	Sf5-e7 †	Kg8-h8
28.	Se7 + d5	Lf1-d3
29.	Sd5-c7	Ta8-d8

For paa 30. Se6, Lf5, 31. S + f8, L + g4, 32. h + g4, T + d6! at vinde enten a- eller c-bonden. Om straks Lf5, saa 30. S + a8, L + g4, 31. h + g4, T + a8, 32. Lg5 og vinder.

30.	Tg4-d4	Ld3-f5
31.	Lc1 f4	Lf5-d7
32.	Lf4-e5	Tf8-f5
33.	f3-f4	Tf5-h5

Sort har to taarn, men ikke spil for noget av dem.

34.	Td4-d3!	Th5-f5
-----	---------	--------

Hvit truet med Tg3 eller med g4 at sætte det ene sorte taarn ut av spillet. Paa Lf5 følger 35. Tg3, Lg6 36. L + g7 †, K + g7, 37. Se6 † eller 35. -, Tg8, 36. T + g7, T + g7 37. Se8.

35.	c3-c4	Kh8-g8
36.	Td3-a3	a7-a5

g7-g5, 37. g2-g4.

37.	Sc7-d5	Td8 b8
-----	--------	--------

Sort maa gi kvaliteten tilbake, ellers blir hvits forbundne fribønder avgjørende.

38.	Sd5-e7 †	Kg8-f7
39.	Se7 + f5	Ld7 + f5
40.	c4-c5!	

Tvinger sort til at aapne vei for taarnet.

40.		b6 + c5
41.	Ta3 + a5	Tb8-b7
42.	Ta5 + c5	Lf5-d7

43.	g2-g4	g7-g6
44.	Tc5-c7	Tb7 + c7
45.	d6 + c7	h7-h5
46.	a2-a4	Ld7-c8
47.	a4-a5	Kf7-e6
48.	Kg1-f2	h5-h4
49.	Kf2-e3	Lc8-a6
50.	Ke3-d4	Ke6-d7
51.	f4-f5	

Opgit.

(Noter av E. Barca.)

Parti nr. 26. Spansk parti.

Spillet 1917-18 i „Hvar 8 Dags“ korrespondanseturnering, 3die klasse.

S Herseth, Kristiania

C. Nilson, Malmø.

1.	e2-e4	e7-e5
2.	Sg1-f3	Sb8-c6
3.	Lf1-b5	a7-a6
4.	Lb5-a4	Sg8-f6
5.	Sb1-c3	Lf8-e7
6.	0-0	b7-b5
7.	La4-b3	d7-d6
8.	a2-a4	Ta8-b8

Bilguer anbefaler som bedst b4

9.	a4 + b5	a6 + b5
10.	d2-d3	Lc8-g4
11.	Lc1-e3	0-0

Paa Sd4 faar hvit det noget bedre spil med 12. L + d4, e + d4, 13. Sd5 etterfulgt av h3.

12. h2-h3

Paa 12. Sd5 utfører Bilguer S + d5, 13. L + d5, Sb4, 14. Lb3, Le6 eller 13. e + d5, Sd4, 14. L + d4, e + d4, 15. h3, L + f3, 16. D + f3, Lf6 til like spil.

12. Lg4-h5

Bedre var kanske Ld7.

13.	Sc3-d5	Tf8-e8
-----	--------	--------

Bedre straks Dd7.

14.	c2-c3	Dd8-d7
15.	Dd1-e2	Sc6-d8

Bedre var Ta8. Hvit fordobler nu taarnene i a-linjen og faar overlegent spil.

16.	Ta1-a7	Sd8-b7
17.	Tf1-a1	h7-h6

Hensigten med dette træk er uklar. Det er døg vanskelig i sorts trykkede stilling at finde nogen god fortsættelse.

18. Sd5-b4

Truer Sa6.

18.		c7-c5
19.	Sb4-c2	Dd7-c8

Bedre var T ec8, eventuelt etterfulgt av Tc7 og Sd8.

20.	Sc2-e1	Sb7-d8
21.	De2-d2	Sd8-c6
22.	Ta7-a6	b5-b4
23.	Lb3-c4	b4 + c3
24.	b2 + c3	Lh5-g6

Et vanskelig forstaaelig træk, men sort er i forlegenhet for gode træk. Hvis f. eks. Db7 (for at gjøre Ta8) følger 25.

Da2 og hvit behersker stadig a-linjen og har angrep.

25. Sf3-h2 Dc8-d7
26. Sh2-g4!

Fremtvinger avbrytning av springeren paa f6, hvorefter den hvite kongeløper faar en udmerket plads paa d5.

26. Sf6 + g4
27. h3 + g4 Te8-c8
28. Lc4-d5 Tc8-c7
29. Se1-f3 Le7 d8
30. g4-g5 h6 + g5
31. Le3 + g5 Sc6-e7?

Se diagram.

En feil som gir anledning til en pikant vending.

32. Sf3 + e5! d6 + e5
33. Lg5 + e7 Dd7 + e7
34. Ta6 + g6 Tc7-a7
35. Ta1-f1 De7-h4

Nedenstaaende 3 partier fra den sidste firemester-turnering i Berlin indtages med noter efter „Deutsche Schachzeitung.“

Parti nr. 27. Spansk parti.

R. Reti.	R. Spielmann.
1. e2-e4	e7-e5
2. Sg1-f3	Sb8-c6
3. Lf1-b5	d7-d6
4. d2-d4	Lc8-g4

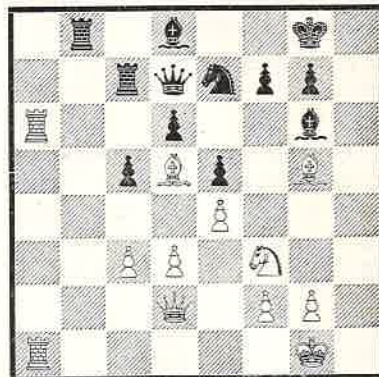
Det træk som teorien anerkjender som rigtig er Ld7.

5. d4-d5.

Reti vælger en av Tarrasch med rette anbefalet spillemaate, hvorved sort taper en bonde uten vederlag.

5.	a7-a6
6. Lb5-a4	b7-b5
7. d5 + c6	b5 + a4

Stilling efter sorts 31te træk:

For at hindre Dh6

36. Dd2--e3	Ld8-e7
37. De2-f3	Le7-d8
38. Df3-f5	Dh4-e7
39. g2-g3	Tb8-b2
40. Kg1-g2	Ta7-d7
41. Tf1-h1	Td7 + d5
42. Tg6 + g7 †	

Opgit.

Begyndelsen til den avgjørende manøvre.

16.	Tf8-f7
17. c4--c5!	Ta8-c8
18. Kc1-b1	Lh4-e7
19. La5 + c7!	Tc8 + c7
20. Sd5 + e7 †	Tc7 + e7
21. c5 + d6	Te7 - e8

Det er klart at al motstand er unyttig mot de hvite fribøn-

der. Hvit spiller nu ogsaa slutten av partiet meget kraftig.

22. Da4-c4	Te8-f8
23. Td1-d3	Dd8-c8
24. Td3-b3	Kg8-h8
25. Th1-d1	Tf7-d7
26. Dc4-d5	Td7-a7
27. Dd5-c5	Ta7-d7
28. Dc5-b6	og sort gav op,
- for naar taarnet flyttes, følger d7 o. s. v.

Parti nr. 28. Dronningbondespil.

R Spielmann. R. Reti.

1. d2-d4	Sg8-f6
2. c2-c4	e7-e5

Denne fortsættelse, som er av ganske ny oprindelse, gaar nu under navn av Budapest-gambit.

3. d4 + e5	Sf6-g4
4. e2-e4	Sg4 + e5
5. f2-f4	Se5-g6
6. Lc1-e3!	

Hvit kan ikke tillate Lc5.

6. Lf8-d6
Et unaturlig træk. Med 6.—, Lb4 † opnaar sort efter vor mening omtrent like spil, men Spielmann foretrekker ogsaa da efter Sc3 (ikke Sd2) den hvite stilling.

7. Dd1-d2	Dd8-e7
8. Sb1-c3	Ld6-b4
9. Lf1-d3	b7-b6
10. Sg1-e2	Lc8-b7
11. Se2-g3	0-0
12. h2-h4!	

En angrepsspiller som Spielmann lar naturligvis ikke en saadan anledning gaa sig forbi.

12.	De7-d8?

Spielmann fører angrepet med vanlig energi.

19.	f6 + e5
20. De3-d3	Sd7-f6
21. Sc3-e4	Lb7 + e4
22. Sg3 + e4	Sf6 + e4
23. Dd3 + e4	Tf8 + f4

Sort har ikke noget bedre.

24. De4 + h7 †	Kg8-f7
25. Td1-f1	Dd8-h8

26. Tf1 + f4 †	e5 + f4	29. h5 - h6	g7 - g6
27. Dh7 - e4	Ta8 - e8	30. h6 - h7 †	Kg8 - g7
28. De4 + f4 †	Kf7 - g8	31. Th1 - f1	Opgit.

Parti nr. 29. Fransk parti.

Reti.	Bogoljuboff.	20. Se1 - g2	Th8 - e8
1. e2 - e4	e7 - e6	21. De2 - c2	e5 - e4!
2. d2 - d4	d7 - d5	Atter et fortræffelig træk.	
3. Sb1 - c3	Sg8 - f6	22. f3 - f4	
4. Lc1 - g5	Lf8 - b4	Paa 22. Se3 vilde følge f4!	
5. e4 + d5	Dd8 + d5	23 g + f4, Df6, 24. Sg2, e3 †,	
6. Lg5 + f6	Lb4 + c3 †	25. Ke2, Tg8 med fordel for sort.	
7. b2 + c3	g7 + f6	22.	Sd7 - f6
8. Sg1 - f3	b7 - b6	23. Sg2 - e3	Sf6 - g4 †
9. g2 - g3	Lc8 - b7	24. Kf2 - e2	
10. Lf1 - g2	Dd5 - e4 †	Efter 24. S + g4, h + g4,	
11. Ke1 - f1		truer e3 †	
Tarrasch spillet i Petersburg-turneringen 1914 mot Alechin 11. Kd2, hvorpaa fulgte Dg6 med godt spil for sort. Best er det naturlige træk 11. De2.			
11.	De4 - c6!	24.	Sg4 + e3
Dette er den rigtige fortsættelse, hvorefter vi foretrækker sorts spil.			
12. Sf3 - e1	Dc6 - c4 †	25. Ke2 + e3	Dc6 + c4
13. Dd1 - d3	Lb7 + g2 †	26. Th1 - d1	h5 - h4
14. Kf1 + g2		27. Dc2 - b3	Dc4 - c6
Muligens er det bedre at slaa med springeren.			
14.	Dc4 - c6 †	28. a2 - a4	h4 + g3
15. f2 - f3		29. h2 + g3	Te8 - g8
Her fortjener Df3 avgjort fortrinnet.			
15.	f6 - f5!	30. Td1 - g1	a7 - a5
Sd7 er forkastelig paa grund av 16. De4.			
16. c3 - c4	Sb8 - d7	31. Ta1 - c1	Tg8 - g7
17. c2 - c3	0 - 0 - 0	32. c3 - c4	Dc6 - d6
18. Dd3 - e2	h7 - h5	33. Db3 - c3	Td8 - g8
19. Kg2 - f2	e6 - e5!	34. Ke3 - f2	Tg7 + g3
Dette er avgjørende og det kunde ikke avværges.			
35. Tg1 + g3	Dd6 + f4 †	35. Tg1 + g3	Dd6 + f4 †
36. Kf2 - g2	Tg8 + g3 †	36. Kf2 - g2	Tg8 + g3 †
37. Dc3 + g3	Df4 + c1	37. Dc3 + g3	Df4 + c1
38. Dg3 - g8 †	Kc8 - b7	38. Dg3 - g8 †	Kc8 - b7
39. Dg8 + f7	Dc1 - g5 †	39. Dg8 + f7	Dc1 - g5 †
40. Kg2 - f1	Dg5 - f4 †	40. Kg2 - f1	Dg5 - f4 †
og hvit gav op, da e-bondens videre fremrykning blir dødelig. Bogoljuboff har spillet dette parti, som overhodet alle partier i denne turnering, sterkt og omhyggelig.			

Parti nr. 30. Siciliansk parti.

Matchparti spillet 1. februar 1919,

R. Reti.	S. Tariakower.
1. e2 - e4	c7 - c5
2. Sg1 - f3	e7 - e6
3. Sb1 - c3	a7 - a6
4. g2 - g3	

Dette og Le2 er gode fortsættelser.

4.	Sb8 - c6
5. Lf1 - g2	Sg8 - f6
6. 0 - 0	Lf8 - e7
7. e4 - e5!	Sf6 - g4
8. Dd1 - e2	Dd8 - c7
9. Tf1 - e1	d7 - d6
10. e5 + d6	De7 + d6

Sort kunde ogsaa slaa med løperen f. eks. 10. -, L + d6, 11. d4, c + d4, 12. Sd5, Da5 (bedre end Dd8, hvorpaa følger 13. S + d4) 13. Sd2, Sge5 med indviklet spil.

11. d2 - d3	0 - 0
12. Sf3 - g5	Sg4 - f6
13. Sc3 - e4	Dd6 - d8
14. Se4 + f6 †	Le7 + f6
15. De2 - h5	h7 - h6

Sort kan ikke slaa springeren, for efter L + g5, 16. L + g5, Dc7 17. Le3! kan den dobbelt angrepne c-bonde kun dækkes ved b6, hvad der vilde betyde en svækkelse av den sorte dronningiløi.

16. Sg5 - e4	Lf6 - e7
17. c2 - c3!	

Meget fint spillet. En grov feil vilde naturligvis 17. S + c5 være paa grund av svaret g6. 17. f7 - f5

Paa 17. -, D + d3 hadde hvit følgende vakre og vidtberregnede kombination i tankerne: 18. L + h6, g + h6, 19. D + h6 (med truslen Sf6 † og Le4) f5, 20. Dg6 †, Kh8, 21.

Sg5, L † g5, 22. Dh5 † Kg7, 23. Dg5 †, Kh8 (om Kf7, saa 24. Tad1 i forbindelse med Lf3 og sort er fortapt) 24. Tad1, Db5, 25. Te4, f + e4, 26. Dh6 †, Kg8, 27. Dg6 †, Kh8, 28. L + e4, Tf5, 29. L + f5, e + f5, 30. Td6 og matten kan ikke pareres.

18. Se4 - d2 Dd8 + d3

Nu kan sort vistnok uten direkte fare ta bonden, men hvit har som vederlag en betydelig positionsfordel.

19. Sd2 - f3 Dd3 - c4

Bedre er Ld7, hvorpaa kunde følge 20. Se5! S + e5, 21. T + e5, Ld6, 22. De2, D + e2, 23. T + e2 og nu truer saavel Td2 som L + b7. Hvis 21. -, Le8, saa 22. Df3. Hvit vinder i begge tilfælder bonden tilbake med godt spil.

20. Lc1 - f4

Sort hadde til hensigt at spille

Dg4

20. Lc8 - d7

21. Lg2 - f1 Dc4 - a4

Dd5? 22. c4 og vinder dronningen.

22. b2 - b3 Da4 - a5

23. Lf1 - c4 Tf8 - f6

24. Sf3 - e5 Ld7 - e8

25. Se5 + c6! b7 + c6

26. Dh5 - f3 Le8 - d7

27. Ta1 - d1 Ta8 - a7

28. Lf4 - e5 Tf6 - f7

29. Td1 + d7 Ta7 + d7

30. Lc4 + e6 Le7 - f8

31. Df3 + f4 Da5 + a2

Det er likegyldig hvad sort gjør.

32. Te1 - e3

Sort gav op, da der intet er at gjøre mot truslen Tf3 (Deutsche Schachzeitung.)

Parti nr. 31. Fransk parti.

Spillet 5. januar 1919 i en match mellem schakselskapet Manhem Göteborg og Jönköpings schakselskap.

Allan Nilsson.	S. J. Bjurulf.
1. e2-e4	e7-e6
2. d2-d4	d7-d5
3. Sb1-c3	Sg8-f6
4. e4+d5	e6+d5
5. Lc1-g5	Lf8-e7
6. Lf1-d3	Sb8-c6

Mange mener at sort her med Se4 kan opnaa fuldstændig utjevning. Dette turde dog ikke forholde sig saa, for efter 7. L + e4, d + e4, 8. L + e7, D + e7, 9. De2, f5, 10. Sh3 er hvits stilling avgjort bedst. Sort spiller kanske fordelagtigere 9. —, 0-0, hvorpaa hvid ikke kan slaa bonden; men ogsaa her turde hvits spil efter 10. De3, truende med 0-0-0 og f3, være at foretrække.

7. Sg1-e2 Sc6-b4

Dette træk er alene da motiveret, naar hvid har trukket Dd2. Nu er det neppe andet end tempotap.

8. 0-0

Her at forebygge Lg4 med h3 vilde være at kaste bort en værdifuld chance. Sorts største vanskelighed i denne variant av fransk parti er netop at faa dronningløperen fornuftig placeret (se sorts 10de, 14de, 15de og 17de træk.) Paa 8. —, Lg4 spiller hvid ganske rolig 9. f3. Gaar derpaa løperen til h5, følger 10. Lf5, hvorefter springertrækket til b4 er at anse som bortkastet. Gaar løperen derimot tilbage til e6 eller d7, har hvid vundet et tempo. Tilbage staar for sort konsekvent at gennemføre meningen med træk-

kene Sb4 og Lg4. Der opkommer da følgende variant: 9. f3, S + d3, 10. D + d3, Lh5, 11. Sf4, Lg6, 12. Db5 †, e6, 13. D + b7, 0-0, 14. S + g6, samt D + c6, o. s. v. Eller 12. —, Dd7, 13. L + f6! L + f6, 14. Te1 † o. s. v. med utmerket spil for hvid.

8.	0-0
9.	Se2-g3 Sb4+d3
10.	Dd1+d3 Lc8-e6
11.	Tf1-e1

Naturligere var Tae1, da kongetaarnet har sin givne plads paa f1 for tilfælde av fremstøt av f-bonden.

11.	Tf8-e8
12.	Sc3-e2 Sf6-d7
13.	Lg5-d2

Avbytte vilde bare være til fordel for sort.

13.	Sd7-f8
14.	f2-f4 Le6-g4

Dette er bare en fransk visit, for efter

15. Se2 c3

Truer hvid med f5 og h3, hvorefter løperen er fanget.

15.	Lg4-c8
16.	f4-f5 c7-c6
17.	Sg3-h5 Lc8-d7

Taarnet e8 maatte garderes, da hvid truet med Dg3.

18.	Te1-e3 g7-g6
19.	f5+g6 h7+g6
20.	Ta1-f1! Sf8-h7?

Springeren behøvedes nu mere end nogensinde paa f8 til gardering av g-bonden. Lg4 skulde ske. At anta ofret vilde derimot ha ført til mat i faa træk,

f. eks: 20. —, g + h5, 21. Tg3 †, Lg4, 22. Df5! Lh4, 23. D + f7 †, Kh8, 24. T + g4 samt 25. Tf5.

21. Te3-g3 Sh7-g5
Der truet T + g6.

22.	Ld2+g5	Le7+g5
23.	Tg3+g5	Dd8+g5
24.	Sh5-f6 †	Kg8-g7
25.	Sf6+d7	Te8-e3
26.	Dd3-d2	Ta8-h8
27.	Dd2-f2	f7-f5

28.	Sd7-e5!	Te3-h3
29.	Se5-f3	Dg5-g4
30.	Tf1-e1	f5-f4
31.	Te1-e5	Th3-h5
32.	Df2-e2	Th8-f8
33.	Te5-e7 †	Kg7-h6?
34.	Te7+b7	Th5-f5
35.	De2-e6	Kh6-h5

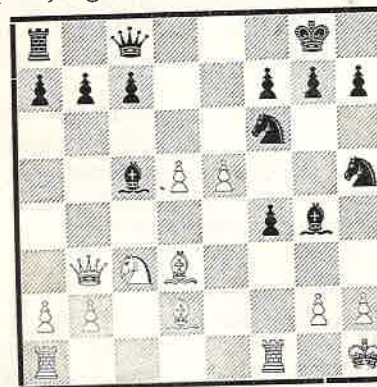
Like godt som noget andet. Sort er jo i alle tilfælder fortapt.

36. Tb7 h7 † mat.

(Noter av G. Nyholm i „Tidskrift för Schack“.)

Partislutning no. 2.

Nedenstaaende stilling fremkom i et parti, spillet i vaarturneringen 1919 i Christiania Schakselskab mellem *Claus Pettersen* (hvit) og *Einar Lund* (sort.)

Sort var ved trækket og fortsættelsen blev:

1.	f4-f3
2.	g2+f3

Det rette var e6 for at uteslå dronningen. Alle andre træk fører derimot hurtig til tap.

Paa 2.e + f6 følger f. eks. f + g2 †, 3. K + g2, Lh3 †, 4. Kh1, Lg2 †, 5. K + g2, Dg4 †, 6. Kh1, Sg3 †, 7. Kg2, S + f1 †, 8. K + f1, Df3 †, 9. Ke1, Lf2 †, 10. Kf1, Lg3 †, 11. Kg1, Df2 †, 12. Kh1, D + h2 † mat.

2.	Sh5-g3 †!
3.	h2+g3

Paa Kg2 følger Lh3 †, 4. K + g3, Sh5 †, 5. Kh4, Le7 †, 6. Lg5 (K + h5, g6 †, 7. Kh6, Df8 † mat.) L + g5, 7. K + h5 (K + g5, Dd8 †, 8. K + h5, g6 †, 9. Kh6, Dh4 † mat.) Le7 o. s. v.

3.	Lg4+f3 †!
4.	Kh1-h2 Sf6-g4 †
5.	Kh2-h3 Sg4-f2 ††

og hvid gav op, da der følger mat i 2 træk.

Schaknyt.

Arbeidernes Schakklub Odin

stiftedes den 23. november 1917 under navnet „Schakklubben Odin“ av følgende 7 herrer: A. Johannesen, Chr. Hansen, J. Nielsen, G. Førster, N. Siggestrøm, H. Hansen og P. Bach.

Forholdene saa ikke lyse ut dengang, men man enedes om at gjøre et energisk forsøk paa at faa igang en schakklub. Der valgtes et foreløbig styre bestaaende av A. Johannesen, (formand), H. Hansen, sekretær og kasserer) og S. Siggestrøm (styremedlem). Man fik overladt et litet rum i Grønlands folkerestaurant til spillelokale og der blev spleiset sammen til den første maanedes husleie. Ved nytaarstid blev restauranten nedlagt og man var husvild. Det nye lokale man omsider fik leiet i vegetarsalongen i Lille Grænsen var dobbelt saa dyrt og de økonomiske vanskeligheter blev derved større, men man holdt det gaende ved hjelp av fester og utlodninger. Medlemstallet vokset utover vaaren 1918 til 48, men minket atter utover sommeren, saaledes at da høstsæsonen begyndte var der bare 25 aktive medlemmer tilbake.

I november 1918 fremkom der opfordring gjennom aviserne til dannelse av en arbeider-schakklub. Styret satte sig i forbindelse med indbyderne og resultatet blev en sammenslutning fra nytaar 1919 under navnet „Arbeidernes Schakklub Odin“. Medlemstallet vokset nu raskt og var pr. 1. mars iaar 95. Til en vaarturnering i 3 klasser, som paabegyndtes i januar, meldte der sig 31 deltagere.

Ekstraordinær generalforsamling avholdtes 27. februar. Til styre valgtes: A. Johannesen (formand), Chr. Hansen (viseformand), Fr. Iversen (sekretær), K. Engebretsen (kasserer) og Sverre Johannesen (materialforvalter). Klubben har sine spillemøter mandag og fredag i Kristiania Arbeidersamfund, Torvgaten 14 III.

En firemester-turnering, hvori deltok Spielmann, Reti, Bogoljuboff og Selesnieff, avholdtes i Berlin i februar maaned iaar. Av turneringen utgik Bogoljuboff som nr. 1 med 5 points og Selesnieff som nr. 2 med 3 points. Spielmann og Reti fik 2 points hver.

Mellem **Christiania Schakselskab** og **Arbeidernes Schakklub Odin** er der truffet overenskomst om avholdelse av aarlige matcher om en av Chr.a Schakselskab opstillet vandrepokal. Ved matchene skal hver klub repræsenteres ved 10 spillere. Naar en av klubberne har vundet 3 matcher beholder den pokalen til odel og eie.

Den første match utkjæmpedes 24 april iaar og resulterte i en seir for Christiania Schakselskab med $7\frac{1}{2}$ mot $2\frac{1}{2}$ point. Resultatet for hver enkelt av de deltagende spillere fremgaar av nedenstaaende tabel:

<i>Chr.a Schakselskab</i>		<i>Arb. Schakklub Odin</i>	
T. Aaalheim	1	H. Fischer	0
H. C. Christoffersen	1	V. Svendson	0
W. Wasteson	1	V. Lemberg	0
H. G. Hansen	1	Fr. Iversen	0
G. Christiansen	1	A. Røstad	0
J. Lilja	1	Sv. Iversen	0
Kr. Borthne	1	G. Frisholm	0
F. Mack	$\frac{1}{2}$	Fr. Heiestad	$\frac{1}{2}$
J. Olsen	0	L. Elomaa	1
S. Herseth	0	F. M. Lindeberg	1

Pokalmatch Schakklubben av 1911 — Arbeidernes Schakklub Odin.

Den første match om en av grosserer E. T. Ødegaard opsat vandrepokal spilledes den 14. mars d. a. Arbeidernes Schakklub Odin seiret med $7\frac{1}{2}$ point mot $2\frac{1}{2}$ og erobret dermed foreløbig pokalen, hvorom der skal utkjemdes en aarlig match, indtil en en av klubberne har erobret den 3 gange.

Resultatet av den første match var i enkeltheterne følgende:

Schakklubben av 1911		Arb. Schakklub Odin	
A. M. Erichsen	1	J. A. Brekke	0
S. Bjerknæs	$\frac{1}{2}$	F. Heiestad	$\frac{1}{2}$
Lycander	0	L. Elomaa	1
Christiansen	0	H. Keyser	1
E. Ødegaard	0	H. Fischer	1
N. Mürer	0	Fr. Iversen	1
Haugom	0	Sv. Iversen	1
F. Aasvestad	1	C. Tonning	0
Madsen	0	A. Røstad	1
Gundersen	0	V. Lemberg	1

Den sidste og avgjørende match i pokalkampen **Fredrikstad Schakselskab** — **Schakklubben av 1911** fandt sted den 30. mars iaar i Kristiania. Resultatet var en seir for Fredrikstad Schakselskab med $3\frac{1}{2}$ mot $2\frac{1}{2}$ point.

Den av advokat Willberg opsatte vandrepokal tilfaldt hermed Fredrikstad Schakselskab til endelig odel og eie.

Mellem **Horten og Tønsberg Schakklubber** spilledes der den 23. mars 1919 en match med 8 deltagere fra hver klub. Tønsberg Schakklub vandt matchen med 6 mot 2 points

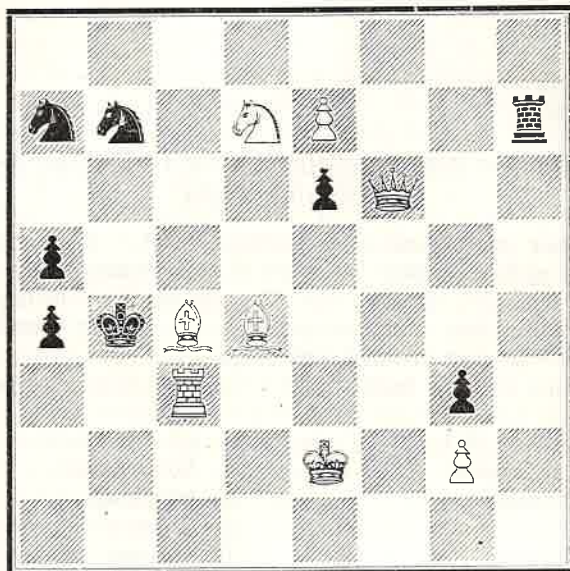
Mellem **Reti og Tartakower** er der spillet en match som blev vundet av sidstnevnte med 3 vundne partier mot 2 tapte og 5 remiser.

Opgaver.

21.

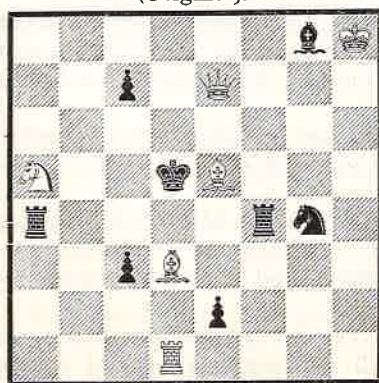
Th. C. Henriksen, Fredriksstad.

(Original).

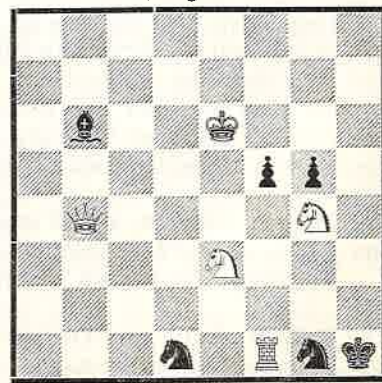
Mat i 3 træk.

22. *H. Weenink, Amsterdam.*
(Original).

Mat i 2 træk.

23. *J. Scheel, Slemdal.*
(Original).

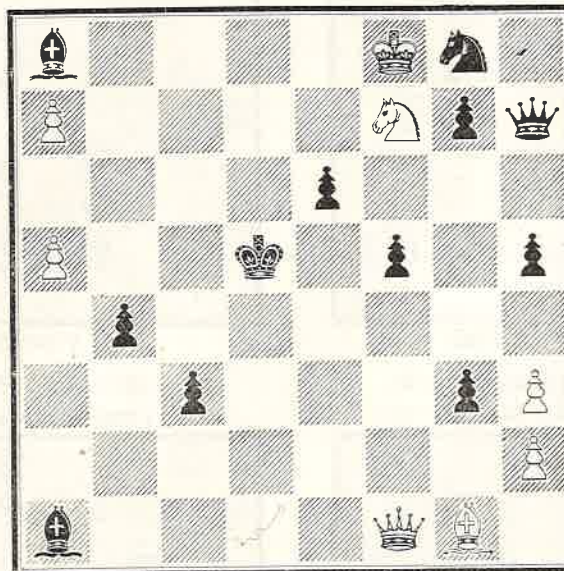

Mat i 2 træk.

24.

J. Møller, København.

(Original).

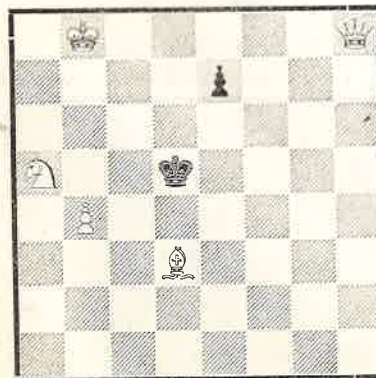

Mat i 3 træk.

25.

Fr. Lindgren, Stockholm.

(Original).

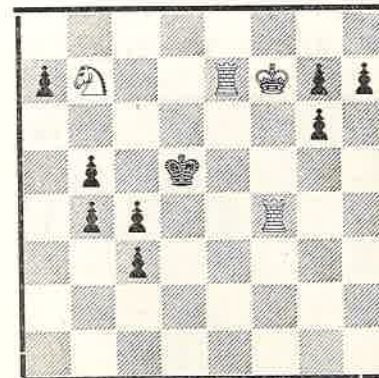

Mat i 3 træk.

26.

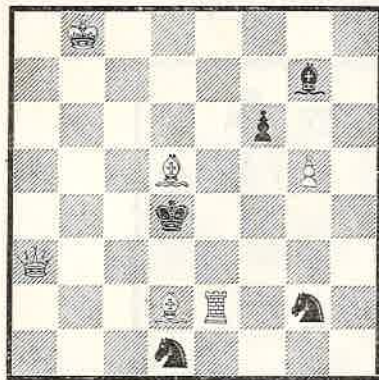
J. Scheel.

(Original).

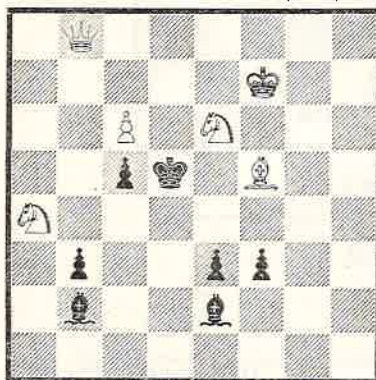
Mat i 3 træk.

27. *E. E. Westbury.*
I pr. i „L'Italia Scacchistica“ 1918.

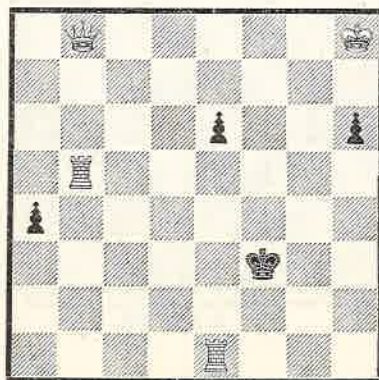
Mat i 3 træk.

29. *Miroslav Havel.*
„Obrazkova Revue“ (1901).

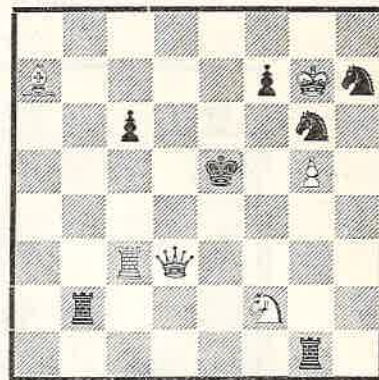
Mat i 3 træk.

31. *O. Wurzburg.*
„Pittsb. Gazette Times“ 1918.

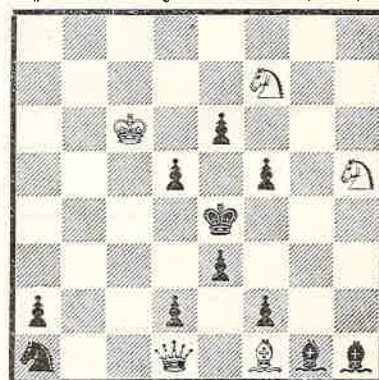
Mat i 3 træk.

28. *J. Scheel.*
„Casopis Ceskych Sachistu“ 1919.

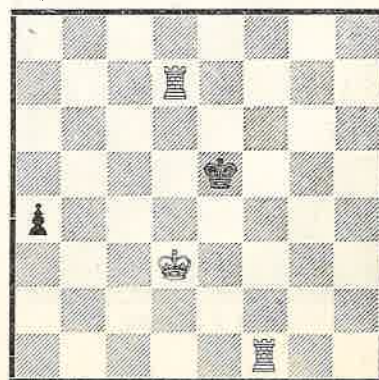
Mat i 3 træk.

30. *Miroslav Havel.*
„Ceské Listy Sachové“ (1900).

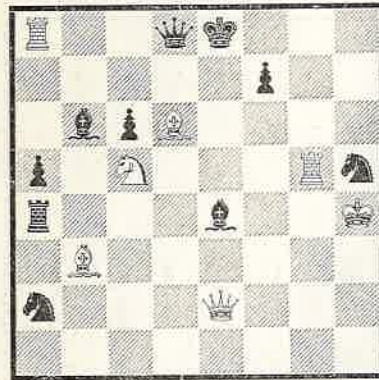
Mat i 3 træk.

32. *O. Wurzburg.*
„Pittsb. Gazette Times“ 1918.

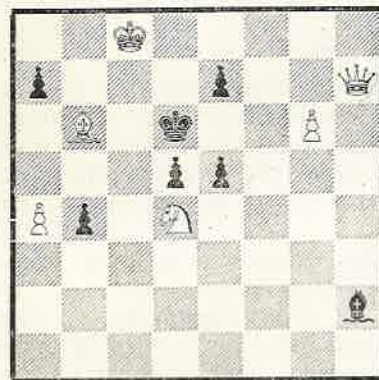
Mat i 4 træk.

33. *A. Ellerman.*
„Pittsb. Gazette Times“ 1918.

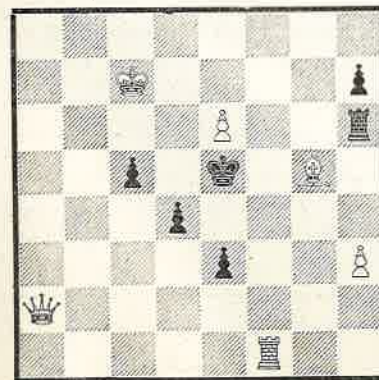
Mat i 2 træk.

35. *C. A. L. Bull.*
„Jamaica Gleaner“ 1888.

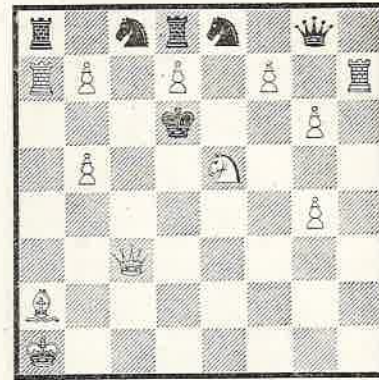
Mat i 3 træk.

37. *C. Kainer.*
„Zlatá Praha“ 1911.

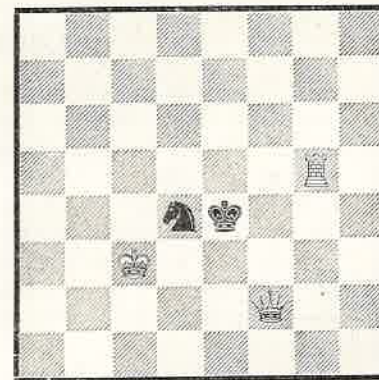
Mat i 3 træk.

34. *Ua Tane.*
„Good Companion“ 1918.

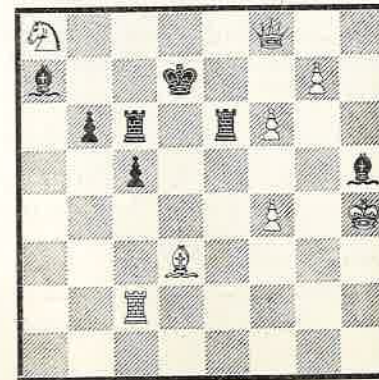
Mat i 2 træk.

36. *C. A. L. Bull.*
„Natal Mercury“ 1919.

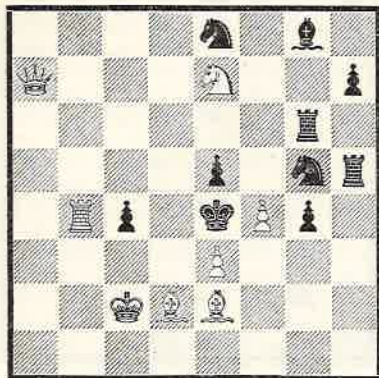
Mat i 3 træk.

38. *Josef Pospisil †.*
„Times“ 1909.

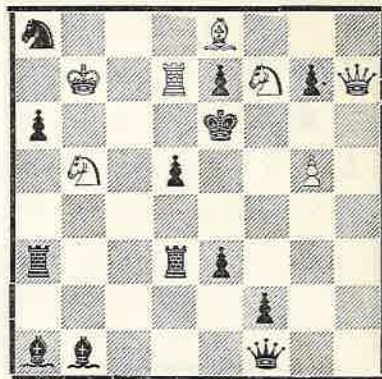
Mat i 3 træk.

39. *H. E. Knott.*
1 pr. „Brit. Ch. Problem Journal“.
mars 1919.

Mat i 2 træk.

40. *P. F. Blake.*
2 pr. i samme turn.

Mat i 2 træk.

Opgaverne.

Nr. 29 og 30 hører til den berømte forfatters tidligere arbejder men er ikke desto mindre fremrageude opgaver. Noget lignende gjælder nr. 35 og 36, som begge er komponert, da forfatteren var 15—16 aar gammel. — Forfatteren til nr. 34 er en „indfødt“ fra Sydhavsøerne; man venter derfor naturligvis et originalt stykke arbejde og blir heller ikke skuffet!

Under den forcerede utgivelse, som er nødvendig for at bringe „Norsk Schakblad“ á jour maa problemredaktøren tilstaa, at det er vanskelig at skaffe saa mange og gode originalopgaver, som ønskelig kunde være. Han er derfor særdeles taknemlig for at motta originalbidrag. Naar utgivelsen kommer i mere normalt gjænge og bladet blir mer kjendt, haaber han at kunne tilfredsstille endog temmelig store fordringer i saa henseende.

Dødsfald. Den kjendte dygtige amerikanske problemforfatter Murray Marble er for kort tid siden avgaat ved døden i en alder av kun 37 aar.

Korrespondance

ang. avd.; „Partier“, „Schakny!“ etc. sendes til *hr. Leif F. D. Lund, Sandviken pr. Kristiania.* ang. avd.: „Opgaver“ (løsninger etc.) til *hr. J. Scheel, Slemdal i Aker.*